

BONUS

EN VERDER

ARTIKEL

D&P en Sport & Bewegen: een gouden combinatie!

Dienstverlening & Producten (D&P), het meest brede profiel op het vmbo zorgt voor een brede basis op weg naar het mbo. Uitdaging en kans voor veel scholen is om D&P te combineren met andere vakken. En dit kan, met succes! D&P is de brug tussen theorie en praktijk en uitermate geschikt als basis voor een breed palet aan profielvakken. Leerlingen komen daardoor op vele uiteenlopende vlakken tot ontwikkeling en tot hun recht.

| **Tekst** André Vurens en Michalis Geromarkakis

Wat is D&P?

Dienstverlening & Producten is het profiel van de toekomst. Bij de vernieuwing van het vmbo in 2017 zijn de vroegere 35 sectorale beroepsgerichte vakken ondergebracht binnen tien nieuwe profielen, waaronder D&P (Platforms vmbo, 2017). Binnen dit profiel krijgen de vmbo-leerlingen les in vier profielmodulen. Dit naar keuze van de school aangevuld met alle mogelijke keuzevakken die binnen het vmbo worden aangeboden. Deze modulen zijn: (1) Organiseren van een activiteit, (2) Presenteren, promoten en verkopen, (3) Product maken en verbeteren, en (4) Multimediale productie maken (Kerkhoffs, 2016). D&P is een diplomagericht examenvak en wordt afgesloten met het Centraal Schriftelijk en Praktisch Eindexamen (CSPE).

Sport & Bewegen

- LO/K/1. Oriëntatie op leren en werken
- LO/K/2. Basisvaardigheden
- LO/K/3. Leervaardigheden in het vak Lichamelijke Opvoeding
- LO/K/4. Spel
- LO/K/5. Turnen
- LO/K/6. Bewegen op muziek
- LO/K/7. Atletiek
- LO/K/8. Zelfverdediging
- LO/K/9. Actuele bewegingsactiviteiten

De vier vakmodulen in combinatie met de brede range van keuzevakken lenen zich uitermate goed om op een concrete, ervaringsgerichte manier te werken. De leerlingen gaan op een praktische manier aan de slag, onderbouwd door en reflecterend op verwante theorieën. Dit is een uitgelezen kans om de algemene vakken aan de praktijk te koppelen. Een goed voorbeeld hiervan is de verbinding tussen D&P en Sport & Bewegen (S&B).

D&P en de keuzevakken vmbo

Binnen het keuzevak 'Ondersteunen bij sport- en bewegingsactiviteiten' (OSBA) werken leerlingen vanaf vmbo-3 aan de eindtermen (K/ZW/11). Door deze termen te koppelen aan D&P-modulen, zoals het organiseren van een activiteit, is het mogelijk om leerlingen in een betekenisvolle en contextrijke omgeving aan deze eindtermen te laten werken. Geen simulatie van de werkelijkheid maar een echte activiteit.

De vier profielmodulen binnen D&P

Bij het organiseren van een sportdag komen alle vier de profielmodulen aan bod.

1. De leerlingen organiseren de sportdag van planning (financieel, praktisch en organisatorisch) tot en met voorbereiding en opbouw.
2. De leerlingen presenteren en promoten de sportdag.
3. De leerlingen maken de prijzen voor de sportdag (3D print prijzen, voedzame lunch, T-shirts bedrukken etc.)
4. De leerlingen maken instructiefilmpjes voor de scheidsrechters van de sporten op de sportdag en maken een eenvoudige website waarop de deelnemers zich kunnen opgeven.

3D-geprint prijzenpodium, gemaakt en ontworpen door leerlingen D&P.

Eén van de eindtermen van OSBA is deeltaak 11.2: Voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren. Binnen de organisatie van de sportdag is deze eindterm een goed voorbeeld van 'leerstof' welke aan bod komt. Waar leerlingen nu nog vaak aan fictieve activiteiten werken, bieden deze activiteiten een fantastische uitdaging voor de leerlingen en voor de docenten. Docenten Lichamelijke Opvoeding (LO) en docenten D&P kunnen als opdrachtgever fungeren en daarmee de leerlingen een verantwoordelijkheid geven voor het uitvoeren van de organisatie, de promotie, het fabriceren van de noodzakelijke hulpmiddelen en het maken van een multimediale productie van deze activiteit.

Dienstverlening en Producten gaat over alles wat je doet of maakt voor een ander. Dit is natuurlijk mogelijk door op een, meer traditionele, leerstofgerichte manier aan te leren

Voeding & Beweging

K/D&P/4.3. Voor een bepaalde doelgroep een bewegingsactiviteit in de open lucht organiseren en uitvoeren.

waarbij het vak zelf als uitgangspunt dient en de leerstof algemener is. Echter zijn de profieltaken binnen D&P juist beroepsmatig geformuleerd (SLO, 2020). De doelen staan vast, de inhoud is vrij. Daardoor ontstaat de kans voor scholen om deze inhoud via beroepsgerichte opdrachten in het PTA aan te bieden aan de leerlingen. Deze beroepsgerichte opdrachten gaan echt ergens over, gekoppeld aan het inhoudelijk profiel binnen het vmbo. Zoals bijvoorbeeld het organiseren van de sportdag.

De 'gouden combinatie' tussen D&P en S&B wordt op sommige scholen ook al toegepast. Het Candea College te Duiven is bezig om deze twee vakken te laten samenwerken. Tjeerd Dijkstra is zo'n docent die de meerwaarde van samenwerking ziet tussen de twee vakken. Op het Candea College worden de EHBO-lessen en de Bewegen & Meten lessen al gecombineerd. Snelheidsmetingen, weten wat je hartslag is en reanimeren komen tijdens de lessen aanbod. Tjeerd ziet hier 'mooie' kansen liggen voor andere scholen. Hij benoemt ook de sportdagen en de verschillende rollen die leerlingen kunnen aannemen. De D&P leerlingen zorgen voor de Promotie & Marketing, de S&B leerlingen voor de sportactiviteiten en de doordraaischema's. Tjeerd vindt het leren in een echte situatie meer effect hebben dan in een fictieve.

Als vmbo-school liggen er veel mogelijkheden om door middel van het vak(profiel) D&P verbindingen aan te gaan

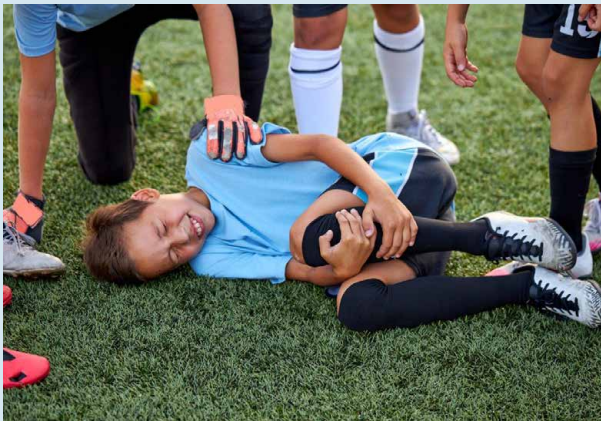
Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten

1. Informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio.
2. Voor een doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren.
3. Assisteren en instructie geven bij sport- en bewegingsactiviteiten.
4. Omgaan met de veiligheid en het voorkomen van blessures.
5. Assisteren bij de uitvoering van bewegingsprogramma's.

Voorkomen van ongevallen en EHBO

- 12.1. Assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie.
- 12.3. In actuele situaties handelen volgens het 5 stappenplan.
- 12.4. Stoornissen in een vitale functie signaleren en direct professionele hulp inschakelen.
- 12.5. Aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B)

binnen de school waardoor het onderwijs voor leerlingen een meer contextrijke vorm van leren wordt. Bij het Candea College en Koninklijke Visio is deze samenwerking tussen diverse vakken steeds meer zichtbaar in het onderwijs. ●

Bronnen

www.platformsvmbo.nl/profielen/dienstverlening-en-producten
www.cito.nl
www.slo.nl/handreikingen
www.candea.nl
www.visio.org
www.aereshogeschool.nl

Contact

m.geromarkakis@candea.nl
andrevurens@visio.org

André Vurens is docent D&P bij Koninklijke Visio.
Michalis Geromarkakis is docent LO en Docent D&P bij Candea College. Beiden zijn deeltijdstudenten aan de opleiding docent en kennismanager *Dienstverlening en Producten*, Aeres hogeschool Wageningen.

Foto's

André Vurens en Michalis Geromarkakis

Kernwoorden

vmbo, dienstverlening & producten, sport & bewegen, vakmodulen, keuzevakken